

Prevenција: Znam što hoću, znam što mogu!

Provoditelj: Udruga apstinencija za pomoć pri resocijalizaciji Porat

Godina provedbe: 2024

Kratki opis programa

Grupni rad i edukacija rizične skupine djece s ciljem prevencije svih oblika ovisnosti, jačanja i razvoja socijalnih vještina i obiteljskih veza te poboljšanja kognitivnih procesa i ponašanja u životnim izazovima.

Aktivnosti koje se provode:

1. Socioemocionalne radionice za djecu na različite teme definiranja i izgradnje vlastitog identiteta, razvoja samopoštovanja i samopouzdanja
2. Radionice dramskog odgoja
3. Kreativne radionice
4. Detektiranje, motiviranje i upućivanje korisnika
5. Upućivanje roditelja na radionice o pozitivnom roditeljstvu

Cilj: Doprinijeti prevenciji svih oblika ovisnosti kod djece u povećanom riziku za razvoj poremećaja ovisnosti, putem savjetovanja, edukacije te socioemocionalnih, kreativnih i dramskih radionica.

Sažetak programa

Program prevencije ovisnosti o alkoholu, drogama, kockanju i novim tehnologijama s primarnim područjem selektivne prevencije.

Program se usmjerava na opći cilj suzbijanja i sprječavanja pojave ovisnosti među djecom i mladima te rizično ponašanje djece i mladih vezano uz eksperimentiranje sa sredstvima ovisnosti kao i unaprijeđenje provedbe programa resocijalizacije ovisnika, dok je posebni cilj programa povećati dostupnost programa prevencije svih oblika ovisnosti i ponašajnih ovisnosti (alkohol, cigarete, droge, kockanje, igre na sreću, računalne igrice, Internet) usmjerenih općoj populaciji djece i mladih i rizičnim skupinama djece i mladih.

1. Županije provedbe

Zadarska

2. Datum početka i završetka programa

Datum početka: 01.12.2023

Datum završetka: 30.11.2024

3. Ostvaruje li program formalno partnerstvo u zajednici

da

4. Ako da, s kim (suradnik u provedbi)

Zavod za javno zdravstvo Zadar, Centar za socijalnu skrb Zadar i Terapijska zajednica Mondo Nuovo

5. Dosadašnja iskustva udruge/institucije u provođenju istog ili sličnih programa

Mjesto provedbe programa: Zadar

Godina u kojoj se program provodio: 2024.

Broj obuhvaćenih korisnika: 35

6. Je li program originalno autorsko djelo nositelja ili je preuzet za korištenje uz dozvole autora

Izvor programa: Originalni program

Originalni naziv programa na jeziku s kojeg je preuzet: Znam što mogu, znam što hoću!

7. Razina preventivnih intervencija

Selektivna

8. Okruženje na koje je program primarno usmjeren

Zajednica

9. Rizici i zaštitni faktori na koje program cilja

Rizici: Rizici u pojavi ovisničkog ponašanja kod djece i mladih uključuju: druženje s vršnjacima i ovisničko ponašanje (konzumiraju alkohol, droge ili imaju druga neprihvatljiva ponašanja) te tolerantan stav i vjerovanje da je uzimanje droga prihvatljivo od vršnjaka, nisko samopoštovanje, pretjerana sramežljivost, agresivnost, depresija, loše socijalne vještine i neuspjeh u školi.

Rizici u tipu obitelji (kaotični obiteljski odnosi, nejasne uloge i pravila, nepoštovanje osobnosti djeteta, nedostatak uzajamne vezanosti i brige), kao i pretjerane zabrane ili nedostatak kontrole roditelja (djeca provode slobodno vrijeme u lutanju, na ulici, noćnim izlascima, na pokerskim aparatima ili kladionicama) svakako doprinose razvoju ovisnosti.

Zaštitni faktori: Razvoj zaštitnih faktora kao odgovornost za vlastito zdravlje, pozitivna slika o samom sebi, visoko samopouzdanje, dobar školski uspjeh, dobre komunikacijske, socijalne i organizacijske vještine, odupiranje vršnjakovom utjecaju, dječiji su roditelji ovisnici ili bivši ovisnici.

10. Procjena potreba

Način provedbe: Većina autora mnogobrojnih radova na temu ovisnosti o drogama isto ističe obitelji kao ključan faktor u formiranju karaktera neke osobe i njezina odnosa prema životu i društvu. Budući da droga ne «bira», ugrožene su sve obitelji, a posebno one u kojima su roditelji ovisnici ili izlijebnici ovisnici. Stoga smo odlučili ovaj projekt posvetiti upravo njima. Mišljenja smo da su djeca ovisnika i izlijebnici ovisnika u riziku od socijalne isključenosti te da ispravno osmišljavanje njihovog slobodnog vremena može pospješiti njihovu socijalnu uključenost. Zadarska županija broji preko 1500 registriranih ovisnika od čega je aktivnih u 2021. godini bilo 536 (prema podacima Službe za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti i mentalno zdravlje Zadar) što čini jedan od primarnih problema s kojima se društvo suočava. Prema podacima Službe za mentalno zdravlje i prevenciju ovisnosti Zavoda za javno zdravstvo Zadar u 2019. godini, navedenima u Planu razvoja zadarske županije 2021. – 2027., bilo je 505 opijatskih ovisnika na 100.000 stanovnika. Djeca roditelja ovisnika o psihoaktivnim drogama i alkoholu spadaju u višestruko rizičnu skupinu prema Istraživanju Medicinskog instituta (IOM <http://www.iom.edu/>). Prema podacima iz Nacionalnog programa za mlade 2014. god.- 2017. god. prvo uzimanje bilo koje droge zbiva se u dobi od oko 16 godina, a prvo uzimanje heroina s 20 godina. Također, prema tim podacima, prije trinaeste godine života, 4% mladića i 3% djevojaka je iskušalo marihuanu.

Očekivani rezultati: Smanjenje mogućnosti pojave ovisničkog ponašanja kod djece i mladih bez adekvatne roditeljske skrbi te kod djece i mladih kod kojih su detektirani poremećaji u ponašanju.

11. Trajanje programa

Trajanje jednog ciklusa programa u tjednima: 52

12. Ciljevi programa

Opći: Doprinijeti prevenciji svih oblika ovisnosti kod djece u povećanom riziku za razvoj poremećaja ovisnosti, putem savjetovanja, edukacije te socioemocionalnih, kreativnih i dramskih radionica.

Specifični: Razviti zaštitne faktore (odgovornost za vlastito zdravlje, pozitivna slika o samom sebi, visoko samopouzdanje, dobar školski uspjeh, dobre komunikacijske, socijalne i organizacijske vještine, odupiranje vršnjakovom utjecaju) dječiji su roditelji ovisnici ili bivši ovisnici.

Povećati broj djece s razvijenim vještinama donošenja kvalitetnih odluka i suočavanja.

Razviti znanja i vještine ciljane skupine za kvalitetno provođenje slobodnog vremena.

Smanjiti mogu nost pojave ovisni kog ponašanja kod djece iji su roditelji bivši ovisnici.

Pove ati dostupnost radionica ja anja osobnih i socijalnih vještina te aktivnosti provo enja slobodnog vremena ciljanoj skupini u gradu Zadru i Zadarskoj županiji.

13. Ciljana skupina

Osnovna škola

14. Korisnici programa

Opis korisnika: Projekt obuhva a djecu u dobi od 6 do 14 godina (m/ž) s podru ja Zadarske županije, kod kojih su prisutni socijalni pokazatelji ve eg rizika: stupanj socijalne isklju enosti, rizi ne obitelji, djeca iz obitelji korisnika sustava socijalne skrbi, jedan ili oba roditelja s problemom bolesti ovisnosti, te su im stoga rizici za razvoj poreme aja ve i od prosjeka.

Dosadašnja iskustva naše udruge u radu s ovisnicima govore da djeca koja se suo avaju i spoznaju bolest ovisnosti vlastitih roditelja eš e pokazuju razli ite psihi ke i fizi ke smetnje nego djeca iji roditelji nisu bili u bolesti ovisnosti te je samim tim kod njih pove an rizik od socijalne isklju enosti zbog neprihva anja vršnjaka u školi, manjka prijatelja i stigmatizacije. S obzirom na to da ve sada postoje druge generacije ovisnika (u istoj obitelji), djeca , korisnici ovog programa, direktno spadaju u rizi nu skupinu kojima je potrebna dodatna pomo u socijalizaciji i izgradnji vlastite osobnosti.

Broj korisnika na godišnjoj bazi: 35

15. Metode korištene u programu

Savjetovanje, Radionica

16. Program je evaluiran

da

17. Vrsta provedene evaluacije

Da - Evaluacija procesa

18. Metoda evaluacije

Evaluacija procesa provodi se kroz procjenu uspješnosti odvijanja projekta na osnovi monitoringa i njegove sukladnosti planu i rasporedu: pra enje izvršenja aktivnosti sukladno planiranim rokovima; korištenje resursa (ljudski, financijski, materijalni, prostorni), analiza zadovoljstva korisnika.

Provodi se evaluacija u inka projekta prilikom koje tim za provedbu projekta, voditelj savjetovališta, voditelj radionica te evaluator projekta prikupljaju podatke kroz nadzor, neposredno opažanje i mjerenje dostizanja kvantificiranih i kvalificiranih ciljeva projekta.

- Vode se zapisnici sastanaka partnerskih organizacija te se pišu kvartalna izvješ a.
- Provode se evaluacijski upitnici za procjenu uspješnosti provedbe projekta kod partnera i korisnika.
- Provodi se intervju s korisnicima i njihovim roditeljima na po etku i na kraju provedbe programa od strane psihologa
- Provodi se upitnik procjene u inka socioemocionalnih, dramskih i kreativnih radionica
- Vodi se Dnevnik provedbe kreativnih radionica, dramskih radionica te socioemocionalnih radionica uz popis prisutnih.

19. Evaluatori

Unutarnji

20. Najvažniji rezultati evaluacije

- Održane su 24 kreativne radionice koje je poha alo 15 korisnika.
- Održano je 15 socioemocionalnih radionica koje je poha alo 24 korisnika te je pove ana razina znanja i svjesnosti kod polaznika.

- Održane 3 dramske radionice "Suradni ka radionica kroz dramske igre i vježbe" i "Od dramske igre i improvizacije do problemske situacije i aktivne participacije"
- Centar za socijalnu skrb Zadar i Zavod za javno zdravstvo – Služba za mentalno zdravlje i prevenciju ovisnosti Zadar pružili su pomoć u prepoznavanju zainteresiranih roditelja te pomoć u ostvarivanju kontakata s roditeljima.
- Pripremljena je i organizirana izložba radova nastalih na kreativnim radionicama u Gradskoj knjižnici Zadar. Kreativni radovi bili su izloženi od 28. listopada do 09. studenog 2024. godine

21. Program je promoviran u okviru medijske kampanje na nacionalnoj i/ili lokalnoj razini

Promoviran: ne

Sadržaj i tijek kampanje:

22. Ukupni proračun programa za jednu godinu provođenja (HRK)

18.581,19 €

23. Izvori financiranja

Vlastita sredstva (HRK):

Gradsko financiranje (HRK):

Županijsko financiranje (HRK):

Nacionalno financiranje (HRK): 18.581,19 €

Drugi izvori (HRK):